אישים באגרות הראי"ה

הרב אברהם בורשטיין, מטאורוגן

רב מטאורוגן, שהצטרף לישיבה המרכזית העולמית בירושלים · שנות חייו אינן ידועות לנו

2 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב אברהם בורשטיין היה רב מטאורוגן (טאוריג) שבליטא, שעלה לארץ והתקבל לישיבה המרכזית העולמית שייסד הרב קוק בירושלים. פרטים ביוגרפיים עליו לא מצאנו במקורות שבדקנו, ומה שידוע עליו כאן הוא מן האגרות.

הרב קוק על הרב אברהם בורשטיין

הרב קוק מספר לרב אברהם דובער כהנא שפירא שהישיבה המרכזית (ראו בפרשת יסוד הישיבה המרכזית העולמית) "קבלנו בפרינציפיון" את הרב בורשטיין, אבל מצב בריאותו עדיין אינו מאפשר לו לצאת מיפו (כרך ד', אגרת ארפט). לרב אהרן טייטלבוים הרב קוק כותב שהישיבה מתפתחת, "וגם את הרב הגאון בורשטיין מטאוריג נ"י קבלנו" (כרך ד', אגרת אשב).

האגרות

כרך ד', אגרת ארפט: אל הרב כהנא שפירא: הרב בורשטיין התקבל לישיבה, אבל עדיין אינו יכול לצאת מיפו בגלל בריאותו.

"את ידידנו הגאון ר"א בורשטיין שליט"א קבלנו בפרינציפיון"

כרך ד', אגרת אשב: אל הרב אהרן טייטלבוים: הישיבה מתפתחת, והרב בורשטיין מטאורוגן התקבל אליה.

"וגם את הרב הגאון בורשטיין מטאוריג נ"י קבלנו"

ראו גם

הפרשה: יסוד הישיבה המרכזית העולמית. (לפרשה)

נוסח האגרות – עם ביאור

2 האגרות שבהן נזכר הרב אברהם בורשטיין, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת ארפט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו שבט תרפ"ה **נמען:** הרב אברהם דובער כהנא שפירא, רב קובנה

המרכז מתפתח, ונקבצו צעירים מצוינים; נשלחו רשיונות לעוד. הרב אי בורשטיין התקבל, אבל עדיין אינו יכול לצאת מיפו בגלל בריאותו. דיזנגוף יעץ לבנו של הרב להיכנס לעבודה משרדית בלי שכר לחודשים אחדים. עבודת הריליף מעוכבת, ומאז שובו לא הגיע תקציב חודשי אחד. בתוספת: ויזות לתלמידים יעוכבו, כי כבר נכנסו לעול גדול; ולרבנים - רק עם מקור פרנסה.

עיקרי הדברים

- התפתחות המרכז.
- הרב בורשטיין.
- עיכוב הריליף.
- הגבלת ויזות.

נוסח האגרת עם ביאור

כ"ו שבט ה'

הדרת כבוד ידידי וחמדת לבבי הגאון הגדול פאר ישראל רב העלילי וגדל דעה כקש"ת[1] מו"ה[2] אברהם דובער הכהן שפירא [רבה של קובנה; ראו (כרך ג', אגרת תתקמו)] שליט"א[3]

הגאבד"ק[4] קאונא יצ"ו[5] שלו'[6] וברכה מקודש באה"ר[7] ידיד נאמן, הנני חייב לבקש סליחה על האיחור של דברי להדר"ג[8] שליט"א. אמנם בטוח אני, שלפני בקשתי כבר ענה בלבבו ואמר סלחתי, כי מי כמוהו יודע את אמון רוחי לאהבתו הנאמנה, הישנה והחדשה, שכולה מתאימה ת"ל[9] מתוך הכרה של טוהר לב ואצילות נפשו הגדולה והעדינה. שאל הדר"ג[10] ע"ד[11] המרכז, אוכל תה"ל[12] לבשרו שהולך הוא ב"ה[13] ומתפתח. צעירים מצוינים מישיבות שונות נתקבצו: אמנם לא רב עדיין המספר, אך עוד עתידים לבא עוד מספר הגון ששלחנו להם רשיונות. נקוה שיהיה קבוץ מופתי ומפואר לישראל על אדמת הקודש בעה"י[14]. את ידידנו הגאון ר"א בורשטיין [הרב אברהם אהרן בורשטיין (רבה של טאוריג), שהצטרף לישיבת "מרכז הרב"] שליט"א קבלנו בפרינציפיון, אבל לצערי הגדול עדיין אין מצב בריאותו מספיק, שיוכל לצאת מיפו, כי סבל הרבה מהקור אשר היה בחורף דנא קשה מאד באי"י[15], ועדיין לא פלטינן מניי לגמרי, אף כי הוקל ב"ה בימים האחרונים. נקוה שבימי ירח אדר הבע"ל[16] יקבע דירתו בירושלים ויעבוד בישיבה כפי כחו, יחזק ד' חילי לאורייתא, לאוי"ט[17], ונזכה כולנו לעבוד שכם אחד ברוח טהור ונשא עבודת ד' לעם קדשו וארץ חמדתו, בהארת אורה של תורה ודעה ישרה לתפארת ישראל ולצמיחת קרן ישועה לכל אפסי ארץ בב"א[18].

בנו היקר לי' הי'[19] אצלי, שמחתי לראותו וכתבתי אודותו כפי בקשתו, אמנם מר דיזנהויף ראש עירית תל-אביב [מאיר דיזנגוף] התענין במצבו ע"פ[20] מכתבי, וכתב לי עצתו שיכנס באיזו עבודה משרדית, על משך זמן של איזה חדשים שלא ע"מ[21] לק."פ, ואז אחרי ההתרגלות יש תקוה שישיג עבודה מסודרת לפי

כשרונותיו. השפעתה של עבודתנו בהרעליעף, שכל כך כחות השקענו בה, לצערי הגדול היא מעוכבת לעת עתה, ועדיין לא קבלה א"י[22] אף תקציב חדשי אחד מאז באתי. המצב מעורר צער ולדי הישועה. מאד אשמח לקבל בקרוב בע"ה[23] מכתב מפורט מכבוד ידי"נ[24] הדר"ג שליט"א מבשר שלומו וטובו ושלו'[25] אחינו יושבי ארץ ליטא ושלו' הרבנים ומחשבתם של המעולים שבהם ע"ד העבודות הכלליות הראויות להיות נעבדות ע"י[26] בחירי ת"ח[27] שבדור, להטבת מצבה של האומה ברוח ובחומר ולרומם עם זה את דגל התורה והיהדות הנאמנה, כאשר יאתה לרועים נאמנים, היודעים את אחריותם על צאן קדשים, הנדחים מעברים מתגרת סופות ומהומת זאבי ערבות. ומה חושב הדר"ג ע"ד בקורו באה"ק[28] כאשר נדברנו.

רבו מאד הדברים, שהיו ראויים להיות ביניינו חליפות, אבל קשתה עלי כעת הכתיבה מרוב עמל ועבודה, והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות באה"ר ונאמנה, כנה"ר[29] ונפש ידי"ע[30] דוש"ת[31] באה"ר

הק' אברהם יצחק ה"ק

נ"ב[32]: בדבר הויזות לבני הישיבה, מוכרחים אנחנו לעכב כעת עד ירחיב ד' לנו, כי כבר נכנסנו בעול גדול הרבה יותר מהאמצעים שבידינו, וגם הצפויים בקרוב בכלל, וע"ד[33] רבנים אי אפשר לשלח ג"כ[34] כ"א[35] כשנדע שהרב העולה יש לו מקור של פרנסה, כי הממשלה מביטה ע"ז[36] בעין של בקורת גדולה. ידי"ע הנ"ל[37]

---

1. כקש"ת - כבוד קדושת שם תפארתו
2. מו"ה - מורנו הרב
3. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4. הגאבד"ק - הגאון אב בית דין קהילת
5. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
6. שלו' - שלום
7. באה"ר - באהבה רבה
8. להדר"ג - להדרת גאונו
9. ת"ל - תודה לא-ל
10. הדר"ג - הדרת גאונו
11. ע"ד - על דבר
12. תה"ל - תהלה לא-ל
13. ב"ה - ברוך השם
14. בעה"י - בעזרת השם יתברך
15. בא"י - בארץ ישראל
16. הבע"ל - הבא עלינו
17. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
18. בב"א - במהרה בימינו אמן
19. הי' - היה
20. ע"פ - על פי
21. ע"מ - על מנת
22. א"י - ארץ ישראל
23. בע"ה - בעזרת השם
24. ידי"נ - ידיד נפשי

25. ושלו׳ – ושלום
26. ע״י – על ידי
27. ת״ח – תלמידי חכמים
28. באה״ק – בארץ הקודש
29. כנה״ר – כנפשו הרמה
30. ידי״ע – ידידו עוז
31. דוש״ת – דורש שלומו ותורתו
32. נ״ב – נכתב בצד (תוספת למכתב)
33. וע״ד – ועל דבר
34. ג״כ – גם כן
35. כ״א – כי אם
36. ע״ז – על זה
37. הנ״ל – הנזכר לעיל

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אשב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ו' אדר תרפ"ה **נמען:** הרב אהרן טייטלבוים

צער על מחלתו. כל המקורות סתומים, ותקציב הריליף לא נשלח. הישיבה מתפתחת, נתקבל הרב בורשטיין מטאווריג, וההוצאה רבה. המקום בבית הכנסת כבר צר, ועוד עשרות תלמידים קיבלו רשיונות. הרב קוק מבקש סכומים הגונים לכלכלה ולבניין.

עיקרי הדברים

- צער על מחלתו.
- תקציב הריליף.
- התפתחות הישיבה.
- צורך בכסף.

נוסח האגרת עם ביאור

ו' אדרה'

שלו'[1] וברכת עולמים לכבוד ידי"ע[2] חביבי ויקירי הרב המאוה"ג[3] בתו"י[4] רב פעלים טהר לב מו"ה[5] אהרן טייטעלבוים [ראו (כרך ד', אגרת ארנח)] שליט"א[6] וכל משפחתו היקרה ברכת ד' וכט"ס[7]. אחדשה"ט[8] באה"ר[9]

ידידי הנאמן, מה יקרו לי אמרותיו אשר הופיעו הנה, אחרי דומי כל כך ארוכה. מאד נצטערתי על העובדא של חסרון מצב בריאותו בימים שעברו, יתן ד' ויוסיף חיל ואומץ לעבודת הקודש רבת הערך לתורה ולאה"ק[10] העמוסה על שכמו ובריות גופא ונהורא מעליא ישפיע עליו מחי' חיים ב"ה[11] ברב עז ועצמה ונחת סלה. המצב שלנו הלא יודע כת"ר[12] את כל המקורים ולצערינו כולם סתומים כעת, ומאד אני מצטער על אשר לא ניכרה פעולתנו ביסוד המשך הס"ר[13] [ה"סנטרל רליף"; ראו (כרך ד', אגרת ארצא)] לימים הבעל"ט[14] במועד הנכון לשלח התקציב, ועם זה ביחוד גדלה דאגתי בעד פסגת שאיפתנו הקדושה בדבר הישיבה, שת"ל[15] הולכת היא ומתפתחת בקיבוץ כחות מצוינים והתאמצות רוחנית הגונה מצדנו, וגם את הרב הגאון בורשטיין מטאווריג [ראו (כרך ד', אגרת ארפט)] נ"י[16] קבלנו, וההוצאה רבה ועצומה, וכמה גדולה היא החובה הקדושה לאלה יחידי הסגולה, המכירים ויודעים את הערך הקדוש של תוצאות שאיפתנו בעה"י[17], למהר ולחזקנו בסכומים הגונים בדבר הכלכלה התדירית, וכן בדבר הבנין, שת"ל כמעט כבר צר המקום בביהכ"נ[18] שלנו, ועוד נכונים לבא איזה עשיריות תלמידים מצוינים שנשלחו להם רשיונות על פינו. יתאמץ נא כת"ר בעבודת הקודש האצילה הזאת, העומדת לרומם כבוד ישראל בהדרת קודש על אדמת הקודש בחסדי צור ישועתנו סלה.

מאד הייתי חפץ להאריך בדברים עם ידי"נ[19] כת"ר, אשר לבי מלא אהבתו הנאמנה והוקרת שיגוי פעליו הכבירים, אבל רבו עלי חובות המטרידות ועושקוא הזמן.

והנני מוכרח לקצר, ואומר שלו' וברכה מקודש כנה"ר[20] ונפש ידי"ע דוש"ת[21] באה"ר.

אברהם יצחק ה"ק

1. שלו' - שלום
2. ידי"ע - ידידו עוז
3. המאוה"ג - המאור הגדול
4. בתו"י - בתורה ויראה
5. מו"ה - מורנו הרב
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. וכט"ס - וכל טוב סלה
8. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
9. באה"ר - באהבה רבה
10. ולאה"ק - ולארץ הקודש
11. ב"ה - ברוך השם
12. כת"ר - כבוד תורתו
13. הס"ר - דורש פענוח
14. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
15. שת"ל - שתודה לא-ל
16. נ"י - נרו יאיר
17. בעה"י - בעזרת השם יתברך
18. בביהכ"נ - בבית הכנסת
19. ידי"נ - ידיד נפשי
20. כנה"ר - כנפשו הרמה
21. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו